

REZULTATI SA PRVOG KOLOKVIJUMA IZ PREDMETA
STRATEGIJAKI FINANSIJSKI MENADŽMENT
Održan 29.1.2019. godine

r. br.	Ime i prezime	Broj indexa	Broj poena	ocena
1	Anđela Trajković	1618	14 poena	5 (pet)
2	Aleksandar Popović	1626	27 poena	9 (devet)
3	Ivana Petrović	1628	22 poena	7 (sedam)
4	Jovana Milenović	1634	27 poena	9 (devet)
5	Nina Milić	1636	25 poena	8 (osam)
6	Sanja Milić	1652	18 poena	6 (šest)
7	Bojana Rutić	1672	16 poena	5 (pet)
8	Sanja Dimitrijević	1676	22 poena	7 (sedam)
9	Milica Tasić	1677	15 poena	5 (pet)
10	Milica Jovanović	1688	11 poena	5 (pet)
11	Milica Basarić	1707	20 poena	7 (sedam)
12	Dragana Veljković	1768	17 poena	6 (šest)

U Nišu, 8.2.2019. godine

Nastavnik
Prof. dr Evica Petrović. s.r.

**ODGOVORI NA PITANJA ZA I KOLOKVIJUM IZ STRATEGIJSKOG
FINANSIJSKOG MENADŽMENTA održan 29.1.2019. godine**

1. Ekonomska globalizacija označava: (a) proces koji je omogućen brzim razvojem transporta i komunikacija i koji je vođen željom velikih korporacija za osvajanjem novih tržišta i profita, (b) kontroverzan proces, (c) stvaranje i utvrđivanje pravila jedinstvenog svetskog tržišta koje podstiče konkurenciju i razvoj, (d) proces otvaranja i liberalizacije nacionalnih finansijskih tržišta i njihova stapanja u globalno tržište kapitala (e) međunarodnu integraciju dobara, tehnologija, rada i kapitala.

2. Karakteristike globalnog okruženja su: (a) uvođenje evra kao globalne valute, (b) kompjuterizacija i telekomunikacije, (c) korporativno restrukturiranje, (d) nezaposlenost.

3. Zašto je okruženje izvor neizvesnosti za preduzeće i kako se preduzeće prilagođava neizvesnosti u okruženju?

Neizvesnost zavisi od: složenosti okruženja, njegove dinamičnosti, bogatstva okruženja resursima. Neizvesnost je veća, ako je okruženje: složenije, dinamičnije, siromašnije resursima

Preduzeće se prilagođava neizvesnosti tako što: povećava broj organizacionih jedinica, koristi diverzifikaciju, bira sistem upravljanja, imitira model uspešnih preduzeća, realizuje poreska prilagođavanja. Strategije koje se najčešće koriste su: strategija upravljanja simbiotskom međuzavisnošću, strategija upravljanja konkurentskom međuzavisnošću

4. Koje teorije se bave problemom upravljanja okruženjem preduzeća?

Teorije koje se bave problemom upravljanja okruženjem preduzeća su: kontigentna teorija, teorija zavisnosti od resursa i teorija transakcionih troškova

5. Osnovni finansijski cilj korporativnog preduzeća je: (a) maksimiziranje vrednosti za akcionare uz zadovoljenje interesa ostalih interesnih grupa preduzeća, (b) maksimalizacija neto dobitka u dugom roku i jačanje finansijske snage, (c) maksimalizaciju profita.

6. Principi finansija u konkurentskom poslovnom okruženju su: (a) princip dvostrane transakcije (svaka finansijska transakcija sklopljena je između najmanje 2 strane), (b) princip ponašanja u sopstvenom interesu što može prouzrokovati oportunitetni trošak, validnost agencijske teorije i moral hazard, (c) bihevioralni princip (kad sve krene loše, gledaj druge šta rade, pa se tako ponašaj i ti) što rezultira kao free-rider problem (d) princip signaliziranja zbog problem asimetričnih informacija i pogrešne selekcije

7. Ako je preduzeće finansijski sistem ono mora da vodi računa o sledećim zadacima: (a) kontinuirano neguje viziju, svrhu i osnovne strateške ciljeve sistema, (b) postavlja organizacionu strukturu i pravila o ciljenom delovanju sistema, (c) neprekidno planira načine za postizanje ciljeva sistema, (d) neprekidno nadzire ostvarenje ciljeva.

8. Ključni zadaci finansijske funkcije u korporativnom preduzeću su: (a) finansijsko planiranje, (b) strateški menadžment, (c) procena investicionih projekata, (d) operacije tržišta kapitala, (e) finansijska kontrola, (f) odluka o investiranju

9. Imajući u vidu komponente finansijske snage preduzeća dopišite o kojoj komponenti je reč.

(a) komponenta koja zahteva usklađenost osnovnih sredstava sa poslovnim zadatkom (da ne bi bilo neiskorišćenih kapaciteta), usklađenost osnovnih i obrtnih sredstava (da ne bi došlo do zastoja); usklađenost kratkoročnog i dugoročnog finansiranja, usklađenost sopstvenog i tuđeg kapitala predstavlja *kvantitativnu finansijsku snagu* i kao takva uslovljava *obim poslovanja*.

(b) komponenta koja zahteva poštovanje plaćanja obaveza u roku, usklađenost kratkoročnog i dugoročnog finansiranja, zadovoljenje finansijskih potreba radnika, menadžera i države predstavlja *kvalitet finansijske snage* i kao takva je *primarna* obzirom da uslovljava *moćnost poslovanja*.

10. Navedite i objasnite osnovne dimenzije održivog razvoja.

Postoje različita shvatanja o problem održivog razvoja. Međutim, kada je reč o dimenzijama uglavnom se navodi model tri stuba.

Ekološka dimenzija se tiče: očuvanja biodiverziteta, očuvanja i racionalne upotrebe prirodnih resursa, smanjenja zagađenja životne sredine, brige oko ugroženih vrsta, njihovih staništa, ekosistema i sl.

Socijalna dimenzija se odnosi na: društvene odnose, poštovanje ljudskih prava, postizanje društvenog blagostanja, transparentnost društvenih aktivnosti, uključenost ljudi u odlučivanje. Prati se kroz: zdravlje, socijalnu pravdu, obrazovanje, stanovništvo, bezbednost I stanovanje

Ekonomska dimenzija utemeljena je na principima uskladenosti privrednog razvoja sa resursima I proizvodnim kapacitetima. Posmatra se kroz: proizvodnju, ekonomsku strukturu i potrošnju

11. Kao najčešći razlozi nastanka „agencijskog problema“ navode se: (a) menadžeri raspolažu sa više vrednih informacija u odnosu na distancirane vlasnike što im omogućava ostvarivanje sopstvenih interesa, ponekad i na štetu samih vlasnika; (b) oportunističko ponašanje, (c) moralni hazard, (d) finansijski skandali početkom 21. veka

12. Koje su osnove koncepta menadžmenta zasnovanog na vrednosti?

Vrhovni cilj menadžmenta zasnovanog na vrednosti je dugoročno maksimiranje bogatstva akcionara. Iznos stvorene vrednosti mora biti kvantifikovan. Vrednost se može stvoriti samo ukoliko je prinos veći od oportunitetnih troškova kapitala koji je korišćen za stvaranje vrednosti. Interna merila koja se koriste za *ex ante* procenu i *ex post* ocenu performansi investicija, strategija poslovnih jedinica i strategije preduzeća, treba da informišu i motivišu menadžere u ostvarivanju njihovog osnovnog zadatka - maksimiranja vrednosti za akcionare. Eksterna merila treba da obezbede transparentnost i precizniju ocenu prošlih dostignuća i odraze potencijal za buduće stvaranje vrednosti.

13. Kako možemo izvršiti povezivanje natprosečnog prinosa korišćenjem MVA (Market Value Added) i EVA (Economic Value Added)?

MVA je eksterno merilo performansi koje se formira na tržištu kapitala i kao takvo pokazuje povećanu (kreiranu) tržišnu vrednost preduzeća u jednom određenom vremenskom trenutku. Ekonomska dodata vrednost je varijanta rezidualnog dobitka i ka takva je interno merilo performansi, koje služi kao pokretač menadžmentu za stvaranje vrednosti preduzeća.

Postoji veza između MVA i EVA, odnosno MVA se može definisati kao sadašnja vrednost svih budućih EVA.

Samo povezivanje natprosečnih prinosa primenom navedenih merila se može izvršiti korišćenjem sledećih relacija:

- $Tržišna\ vrednost = Uloženi\ kapital + sadašnja\ vrednost\ svih\ budućih\ EVA$
- $Tržišna\ vrednost = Uloženi\ kapital + kapitalizovana\ vrednost\ tekuće\ EVA-e + kapitalizovana\ vrednost\ očekivanog\ EVA\ poboljšanja\ (FGV)$
- $Excess\ return = kapitalizovana\ buduća\ vrednost\ veće\ tekuće\ EVA\ od\ očekivane + kapitalizovana\ buduća\ vrednost\ većeg\ od\ očekivanog\ budućeg\ EVA\ poboljšanja\ (veći\ FGV\ od\ očekivanog)$

14. Koji su razlozi multinacionalnih kompanija za donošenje odluka o investiranju u drugim zemljama prema bihervioralnom prilazu?

Bihervioralni prilaz ukazuju: ne samo na faktore inicijalnog investiranja, već na procese reinvestiranja i promene strukture međunarodnog angažovanja tokom vremena.

Teorija međunarodnog umrežavanja je najpoznatija iz ove grupacije. Ona MNK analizira kao članove jedinstvene globalne mreže čija su čvorišta u svakoj od filijala i samoj matičnoj firmi. Karakteristike teorije međunarodnog umrežavanja su: centralizovana kontrola ustupa mesto decentralizovanoj, filijale se nadmeću međusobom i sa matičnom firmom za pravo korišćenja ograničenih resursa, kreirajući na taj način strategiju investiranja i reinvestiraja, pored članstva u globalnoj mreži, svaka od filijala je član i mreže formirane u zemlji-domaćinu, čija čvorišta formiraju i dobavljači i kupci na domaćem tržištu.

15. Koje strategije prevazilaženja asimetričnih informacija poznajete i šta je njihova sustina

Strategija „tržišno signaliziranje“ – situacija kada strana koja raspolaže sa više informacija preuzima aktivnu ulogu. Definicija - igra dva igrača od kojih jedan poseduje privatne informacije. Dati podsticaj da ih otvoreno saopšti. Igra u dva poteza (igra lidera i sledbenika) Lider šalje poruku sledbeniku- sledbenik shodno primljenoj poruci prilagodjava svoje ponašanje-vrši izbor akcija i poteza

Strategija „ispipavanje“- situacija koja se zasniva na aktivnoj ulozi strane koja je slabije informisana. Definicija- slabije informisana strana navodi bolje informisanu stranu da se sama opredeli, izjasni, otkrije, odnosno preuzme rizik. Rešava se problem negativne selekcije

16. Navedite specifičnosti projekcije novčanih tokova u medjunarodnom budžetiranju kapitala.

Prilikom projekcije neto novčanih priliva u procesu medjunarodnog budžetiranja kapitala treba uzeti u obzir nekoliko specifičnosti procesa inostranog investiranja multinacionalnih kompanija. Konkretno: efekat realizacije projekta na poslovanje ostalih filijala (tzv. efekat kanibalizacije), kreiranje dodatnog novčanog priliva, ograničenja u repatrijaciji kapitala, postojanje različitih nivoa oporezivanja.

17. Razlozi za OLI paradigmu.

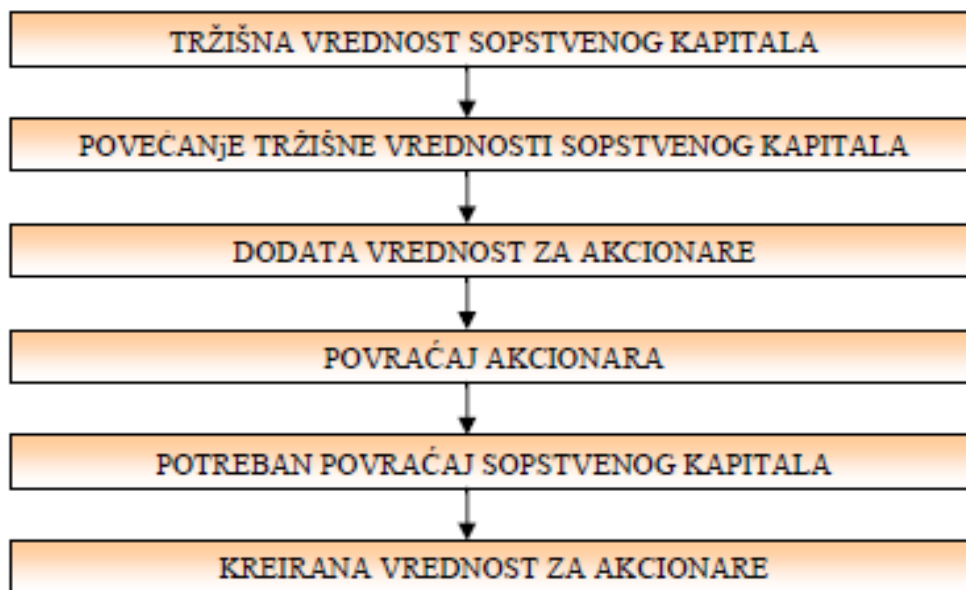
Po ovoj teoriji, za investitora postoje tri ključne kategorije uspešnosti ulaganja, odnosno prednosti koje se time postižu:

- *Vlasništvo, koje obuhvata inovacije, patente i patentna prava, know-how, radne i menadžerske veštine i sposobnosti. Prednost po osnovu vlasništva je specifična na nivou firme i takve prirode da se može preneti na filijale multinacionalne kompanije.*
- *Lokacija, koja uključuje prirodne resurse/sirovine, troškove radne snage, efikasnost državne uprave i javnih servisa, veličinu tržišta, infrastrukturu. Lokacija, dakle, obuhvata faktore koji svoj izvor imaju u tržišnim imperfekcijama i izvornoj komparativnoj prednosti koji privlače strane investicije na određene lokacije.*
- *Internacionalizacija poslovanja. Minimiziranje transakcionih troškova ključni je faktor uspeha strategije internacionalizacije. Strana direktna investicija u formi 100% vlasništva multinacionalne kompanije smanjuje agencijske troškove koji potiču od asimetričnih informacija, nedostatka poverenja, potrebe za monitoringom stranih partnera i sl.*

18. Prednosti centralizovanog načina upravljanja gotovinom MNK su: (a) *upravljanje informacijama koje se tiču raspoloživih mogućnosti ulaganja, stabilnosti lokalnih valuta, očekivanog rizika i prinosa na pojedinim nacionalnim tržištima, (b) držanje sigurnosnog salda gotovine u slučaju vanrednih, nepredviđenih potreba, (c) menadžeri filijala održavaju dobre i dugoročne poslovne odnose sa lokalnim finansijskim institucijama, (d) realizacija redukcije troškova finansiranja, (e) multilateralno umrežavanje.*

19. Koristi od etičkog poslovanja su: (a) *poboljšanje morala zaposlenih i njihovih poslovnih performansi u preduzeću, (b) sposobnost privlačenja novih potrošača, (c) privlačenje i zadržavanje talentovane radne snage, (d) poboljšanje lojalnosti potrošača, (e) smanjenje rizika negativnog publiciteta, (f) privlačenje novih investitora i pozitivan uticaj na zajednicu, (g) poslovna etika može biti značajno sredstvo u upravljanju održivim poslovanjem.*

20. Nacrtajte grafik toka kreiranja vrednosti za akcionare.

Nastavnik
Prof. dr Evica Petrović